

www.viitorul.org

Convenția Națională pentru Integrare Europeană
a R. Moldova

Indicațiile geografice și denumirile de origine ale produselor agroalimentare: quo vadis?

Viorel Chivriga
IDIS Viitorul

Definitii

- ★ Indicația geografică: numele unei regiuni, al unui loc bine determinat sau al unei țări, care servește la desemnarea unui produs originar din această arie geografică și a cărei calitate sau reputație poate fi atribuită mediului geografic respectiv (inclusiv factori naturali și/sau umani) și a cărei producție/ prelucrare/preparare are loc în zona geografică definită.
- ★ Denumirea de origine: numele unei regiuni, al unui loc bine determinat sau al unei țări, care desemnează un produs originar din această arie geografică și a cărei calitate sau caracteristici esențiale sunt în mod esențial sau exclusiv datorate unui mediu geografic dat (cu factori naturali și umani inerenți) și a cărei producție/prelucrare/preparare are loc în zona geografică definită.

Avantajele reglementării indicațiilor geografice și a denumirilor de origine în Uniunea Europeană.

- instituirea unui cadru european de protecție: printr-un sistem de înregistrare la nivel european se asigură protecția în fiecare stat membru UE
- securitate juridică, care încurajează utilizarea pe scară tot mai largă a indicațiilor geografice și a denumirilor de origine
- o abordare comună, la nivel european, a condițiilor de înregistrare creează condiții de concurență egală între producători
- mai multe garanții pentru consumatori: aceste denumiri constituie fără nici un dubiu o garanție de calitate, întrucât producătorii respectă un caiet de sarcini obligatoriu, care permite păstrarea specificității produsului.

Efectele înregistrării denumirilor de origine și indicațiilor geografice.

Denumirile înregistrate sunt protejate pe întreg teritoriul comunitar împotriva:

- utilizării comerciale directe sau indirecte a unei denumiri înregistrate, în măsura în care produsele comercializate sunt comparabile cu cele înregistrate sub această denumire sau în măsura în care această utilizare permite exploatarea reputației denumirii înregistrate;
- utilizării abuzive, imitării sau evocării, chiar dacă originea veritabilă a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este tradusă sau însoțită de expresii precum 'gen', 'tip', 'metodă', 'stil', 'imitație' sau alta similară;
- oricărei indicații false sau înșelătoare privind proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care figurează pe partea interioară sau exterioară a ambalajului, în materialul publicitar sau documentele aferente produsului în cauză;
- împachetării produsului într-un ambalaj de natură să creeze o impresie eronată cu privire la originea acestuia;
- oricărei alte practici susceptibile să inducă publicul în eroare cu privire la originea veritabilă a produsului.

Produsele eligibile pentru înregistrarea indicațiilor geografice și a denumirilor de origine.

- ★ Produsele agricole și alimentare (marea majoritate a produselor vegetale, animale și agroalimentare).
- ★ Produsele cărora li se aplică Regulamentul (CE) nr. 510/ 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare, enumerate în Anexa I a acestuia: bere, băuturi din extrase de plante, produse de brutărie, patiserie, cofetărie și biscuițume și rășini naturale, pasta de muștar, paste făinoase
- ★ Produsele cărora li se aplică Regulamentul (CE) nr. 510/ 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare, enumerate în Anexa II a acestuia: fân, uleiuri esențiale, iută, cârmâz (produs brut de origine animală), flori și plante ornamentale, lână, răchită, in.

Acte internationale

- ★ **Conventia de la Paris pentru protectia proprietatii industriale din 20 martie 1883. Hotararea Parlamentului nr. 1328-XII din 11 martie 1993.**
- ★ **Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internationala a produselor si serviciilor in scopul inregistrarii marilor. Hotararea Parlamentului nr. 1251-XIII din 10 iulie 1997.**
- ★ **Aranjamentul de la Lisabona privind protectia indicatiilor locului de origine a produselor si inregistrarea lor internationala a acestora din 31 octombrie 1958. Legea Republicii Moldova nr. 1328-XIV din 27 octombrie 2000.**
- ★ **Acordul de colaborare pentru combaterea incalcarilor drepturilor in domeniul proprietatii intelectuale. Hotararea Guvernului nr. 1245 din 15 noiembrie 2001.**
- ★ **Acordul privind masurile de prevenire si combatere a utilizarii marilor si indicatiilor geografice false in statele membre ale CSI. Hotararea Guvernului nr. 1331 din 3 decembrie 2001.**

Legile, care reglementează raporturile juridice aparute in urma inregistrarii, protectiei juridice si utilizarii indicatiilor geografice, denumirilor de origine si specialitatilor traditionale

- ★ Constituția Republicii Moldova.
- ★ Codul civil al Republicii Moldova.
- ★ Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova.
- ★ Codul Vamal al Republicii Moldova.
- ★ Legea nr. 66-XVI din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate. Monitorul Oficial nr.134-137/527 din 25.07.2008.

Actele normative, care reglementează raporturile juridice aparute in urma inregistrarii, protectiei juridice si utilizarii indicatiilor geografice, denumirilor de origine si specialitatilor traditionale

- ★ Hotararea Guvernului Republicii Moldova nr. 774 din 13.08.97 cu privire la taxele pentru servicii cu semnificatie juridica in domeniul protectiei obiectelor proprietatii intelectuale.
- ★ Hotararea Guvernului Republicii Moldova nr. 1715 din 27.12.2002 cu privire la perceperea taxei pentru asistenta vamala in domeniul protectiei proprietatii intelectuale.
- ★ Hotararea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de contestatii a Agentiei de Stat pentru Proprietatea Intelectuala nr. 257 din 02.04.2009.
- ★ Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 644 din 19.07.2010 cu privire la desemnarea autoritatilor competente abilitate cu atributii si responsabilitati referitoare la produsele cu denumiri de origine si indicatii geografice si la specialitatile traditionale garantate si a autoritatilor competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse.

Actele normative, care reglementează raporturile juridice aparute in urma inregistrarii, protectiei juridice si utilizarii indicatiilor geografice, denumirilor de origine si specialitatilor traditionale

- ★ Hotararea Guvernului Republicii Moldova nr. 610 din 05.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare si inregistrare a indicatiilor geografice, a denumirilor de origine si a specialitatilor traditionale garantate.
- ★ Hotararea Guvernului Republicii Moldova nr. 551 din 07.06.2005 cu privire la unele masuri pentru producerea vinurilor cu denumire de origine.
- ★ Hotararea Guvernului Republicii Moldova nr. 1366 din 01.12.2006 cu privire la delimitarea arealului vitivinicol.

Situatia curenta

- ★ Cadrul national de reglementare aprobat.
- ★ Cadrul institutional existent.
- ★ Negocieri cu UE.
- ★ Numar extrem de redus a solicitantilor si a beneficiarilor de certificate de inregistrare a denumirilor de origine-in perioada anilor 1993-2009:
 - ★ **Solicitantii nationali -10 si titularii nationali-2.**
 - ★ **Solicitantii straini - 823, inclusiv procedura Lisabona- 817 si procedura nationala-6. Titulari straini-5.**
 - ★ **In anul 2010, solicitanti si titulari nationali – 0, solicitanti straini (arangement Lisabona)-7, si titulari-0.**

Recomandari

- Armonizarea reglementarilor nationale cu cele comunitare referitoare la protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și agroalimentare (legea nr.66 din 27 martie 2008 cu Regulamentele Consiliului 510/2006 CE din 20 martie 2006 si Comisiei Europene 1898/2006 CE din 14 decembrie 2006).
- Acordarea consultanței și instruirea întreprinzătorilor în domeniul protecției și utilizării drepturilor de proprietate intelectuală (PI) prin organizarea de seminare, mese rotunde, ateliere de lucru specializate.
- Diseminarea informației privind avantajele utilizării obiectelor de proprietate intelectuală pentru dezvoltarea întreprinderilor, promovarea modelelor de succes.
- Conlucrarea AGEPI cu consiliile pe filieră de produs (producătorii de lapte, carne, zahăr, fructe, conserve din legume ș.a.), filialele CCI, Congresul autoritatilor locale din R. Moldova, asociatiile de business.
- Instruirea si coperarea AGEPI cu Serviciul Vamal, si alte organe de drept.
- Conlucrarea AGEPI cu autoritatile cu functii si competente similare din statele UE, inclusiv cu Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din Romania.
- Conlucrarea cu organisme nationale responsabile cu asigurarea sigurantei alimentare.
- Inregistrarea indicatiilor geografice pentru alte produse, diferite de cele produse in vinificatie.

Mulțumesc pentru atenție!